

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

дає можливість у складні часи війни відволіктися від важких думок, знайти те, що приносить задоволення та підтримує ментальне здоров'я.

Список використаних джерел

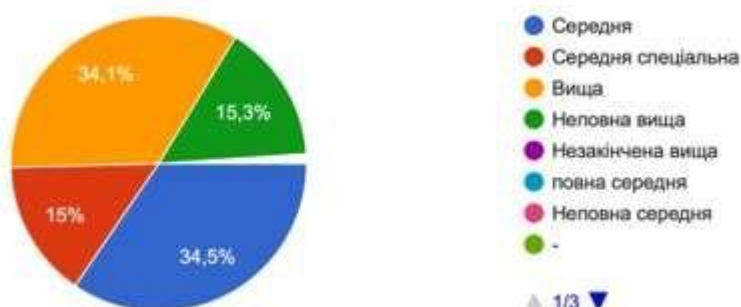
1. Городнянська міська рада. Комунальний заклад «Міський будинок культури» Городнянської міської ради. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61555687808357> (дата звернення: 28.02.2025).
2. Вікіпедія URL: <https://surl.li/hyjdoa>
3. Словотвір URL : <https://surl.li/wiyyxi>

СВІТЛИЦЬКА Віолета, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ОНП «Філософія», Університет Ушинського, м. Одеса, Україна
ПЕТИНОВА Оксана, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна.

СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ ЖІНКИ ДОБИ МЕТАМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛАХ ПРОВЕДЕНОГО СОЦІОЛОГІЧНОГО ОПИТУВАННЯ)

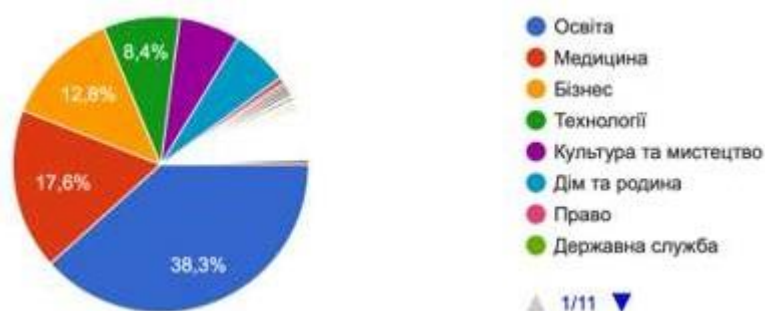
Метамодернізм як ідіома, філософія, чутливість і культурна сила, розвиваються та концептуалізуються. Настав час звернутись до важливого аспекту, який поки що не набув достатньої уваги, а саме до осмислення соціокультурного феномену жінки доби метамодерну. Жінка метамодерну – це людина, яка приймає та переосмислює свою багатогранність. Вона може поєднувати в собі різні ролі та ідентичності, не обмежуючись жодними соціальними чи культурними стереотипами. Аби не бути голослівними, наведемо результати соціологічного опитування, яке було нами проведено під час роботи над дисертаційним дослідженням щодо ролі жіноцтва в епоху метамодерну. Проаналізуємо відповіді та обґрунтуємо об'єктивні висновки, які змальовують портрет сучасної жінки. Отже, опитано було 1317 респондентів, віком від 18 до понад 55 років.

Більшість респонденток мають вік до 18 років, на другому місці вікова категорія 18-25

років, на третьому – 36-45 років. Отже можемо резюмувати, що найбільш активні вікові групи, що виявили цікавість до опитування – жінки молодого віку – від 18 до 45 років. Переважна більшість респонденток має середню освіту, на другому місці – здобувачки вищої освіти, на третьому – респонденти з неповною вищою освітою. Також бачимо, що в опитуванні брали участь здобувачі другого та третього рівня вищої освіти, а також докторантки.

Більшість опитаних жінок працюють в галузі освіти, медицини, культури та мистецтва, технологій, задіяні у бізнесі, або ж займаються хатньою роботою, що зайвий раз підкреслює традиційний патріархальний поділ в Україні за професіями на суто чоловічі та суто жіночі професії, але з результатів опитування бачимо і позитивну динаміку на шляху до гендерної рівності та реалізації рівних можливостей для всіх членів суспільства – є працівниці галузей технологій, державної служби, культури та мистецтва, права та власниці бізнесу.

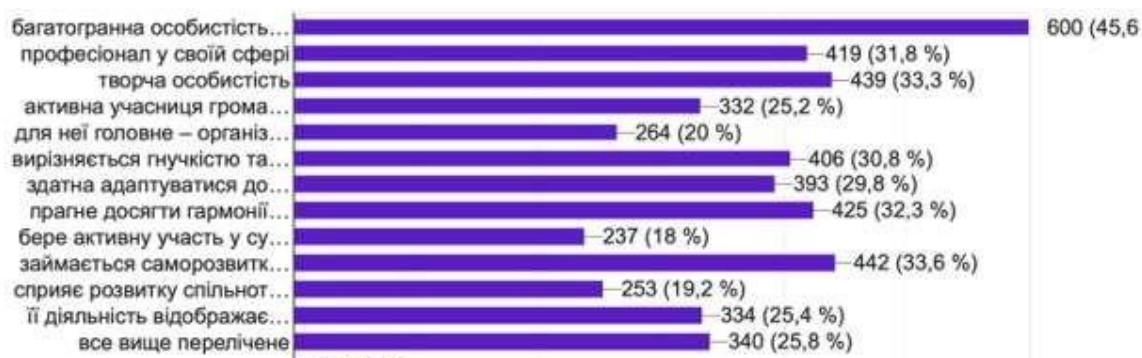

Наведемо відповіді респонденток щодо усвідомлення місця та ролі жінки в сучасному суспільстві. Більшість опитаних жінок вважає, що сучасна жінка має бути незалежною, балансувати між роботою та родиною, мати можливість реалізувати себе професійно, брати активну участь у громадському житті. На питання про найважливіші якості, якими має бути наділена сучасна жінка, респондентки надали наступні відповіді – незалежність, освіченість, сила та витривалість, емоційна стабільність, гнучкість та адаптивність.

На питання про роль жінки в сучасному суспільстві, найбільша відсоткова кількість відповідей така: професійна кар'єра, виховання дітей, догляд за

домом, громадська діяльність. Щодо розуміння терміну «метамодерн», майже третина жінок не знала його значення, ще одна третина відповіли що це перехід від постмодернізму до нових ідей, 24,2% розуміють метамодерн, як поєднання традиційного і сучасного, 11,8% – емоційний та інтелектуальний бізнес. Серед обізнаних респонденток з поняттям «метамодерн», більшість обрали такі характеристики сучасної жінки: багатогранна особистість, яка поєднує в собі різні ролі та якості; займається саморозвитком та освітою; вирізняється гнучкістю та відкритістю до нових ідей і досвідів; здатна адаптуватися до швидко змінюваних умов сучасного світу; творча особистість; прагне досягти гармонії між особистим і професійним життям; професіонал у своїй сфері.

Серед найважливіших аспектів метамодернізму, які є важливими для жінок, найбільшу кількість відсотків набрали: баланс між роботою та особистим життям, інноваційність та креативність, емоційна щирість та соціальна активність. Щодо оцінки соціальної ролі жінки в суспільстві доби метамодерну, то переважна більшість респонденток обрали лідерство у всіх сферах життя, важливість творчого розвитку та професійну кар'єру.

Як ви оцінюєте головну соціальну роль жінки в суспільстві доби метамодерну? (Оберіть одну відповідь)
1 317 ответов

На питання про вплив метамодернізму у повсякденному житті маємо наступні відповіді: більшість опитаних жінок не відчуває впливу, майже

третина відчуває та меншість не відчуває його. Щодо викликів з якими стикаються жінки епохи метамодерну: пошук самореалізації; стереотипи та упередження; баланс між роботою та сім'єю; гендерна нерівність.

Щодо найважливіших якостей, які характеризують сучасну жінку маємо наступні відповіді.

Наведемо окремі коментарі-пропозиції респонденток щодо осмислення ролі жінки доби метамодерну: «життя жінки ХХІ століття зумовлено з одного боку труднощами, а з другого боку нечуваним прогресом цього століття. Тому наступними кроками вважаю буде переростанням метомодерну у більш глобальну культурно-філософську парадигму, поширення якої вплине на ідеал автентичності в культурі, самоідентифікації та світовідчутті людей, наших поглядах одне на одного та розумінні самих себе»; «жінка – гармонійна особистість»; «можливості жінок для самореалізації повинні бути закріплені на законодавчому рівні»; «не вважаю що в сучасному суспільстві є перешкоди до самореалізації. Усі проблеми починаються в голові, і якщо їх побороти та йти до поставлених цілей, то все обов'язково вийде»; «жінці в стосунках необхідні партнерські відносини, розуміння того, що можна делегувати якісь справи і не тягти все на собі. Вміти вивільнити якийсь час лише для себе і не відчувати себе винною за це. Знаходити час для відпочинку. Якщо сім'я - це частинка суспільства, то щаслива жінка означає щасливе суспільство»; «жінки сильні та незалежні»; «бути жінкою – то мистецтво і рушійна сила!»; «проблема актуальна, але жінка повинна залишатися берегинею сімейних цінностей»; «жінка в сучасному світі може максимально реалізуватись у всіх напрямках, але все одно з підтримкою близьких»; «жінка повинна встигати одночасно працювати на роботі і хатні справи також встигати, також приділяти час чоловіку і дитині»; «під час війни від сучасної жінки суспільство та доля ставить такі завдання, які раніше жінки рідко виконували»; «жінка має бути хорошою мамою і одночасно працювати (поліпшувати економіку держави)» та багато інших.

Можемо резюмувати результати з вищенаведеного опитування, та запропонувати основні характерні риси соціального портрету жінки метамодерну:

1. Багатофункціональність: жінка метамодерну може бути одночасно вдалою професіоналкою, матір'ю, активісткою, художницею, і всі ці ролі не суперечать одна одній, а гармонійно співіснують.

2. Емоційна інтелектуальність: вона відкрито висловлює свої емоції і переживання, але робить це з глибоким усвідомленням і емпатією до оточуючих. Це допомагає створювати більш теплі та автентичні взаємини.

3. Соціальна відповідальність: Вона активно залучена до суспільного життя, прагнучи зробити світ кращим місцем, підтримуючи гендерні та соціальні ініціативи.

4. Цінність автентичності: жінка метамодерну цінує свою унікальність та індивідуальність, відкидаючи шаблонні уявлення про красу, успіх та щастя.

Таким чином, жінка доби метамодерну в Україні та світі – це символ змін, адаптивності та постійного пошуку автентичності у багатогранному та складному сучасному світі. Жінка метамодерну виступає носієм численних соціальних ролей, які не є взаємовиключними. Вона може бути одночасно успішною професіоналкою, турботливою матір'ю, активісткою та миткинею. Ця багатофункціональність відображає метамодерністське прагнення до синтезу різноманітних аспектів життя. В Україні процеси метамодернізму мають свої особливості, що зумовлено історичними та соціально-політичними факторами. Українські жінки стають активними учасниками культурних та соціальних змін, впливаючи на суспільну свідомість та сприяючи розвитку нових форм ідентичності.

Сімонов Михайло Олександрович, здобувач 1 року навчання ОПП Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) факультету іноземних мов; Науковий керівник – **Атаманюк Зоя Миколаївна**, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

БІОСФЕРА ТА НООСФЕРА

I. Вступ: світоглядно-історичні витоки філософської концепції

Ідеї біосфери та ноосфери належать до кола філософських роздумів про місце людини у природі, її взаємозв'язок із живим світом та вплив на планетарні процеси.

Бубіна Анастасія, Ладонько Людмила	56
ВАЖЛИВІСТЬ ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
Врайт Галина Яківна, Стойкова Кароліна	60
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ	
Гончарова Ольга Євгенівна,	64
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСНОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ: ВИКЛИКИ ВЗАЄМОДІЇ {ЛЮДИНА}~[МАШИНА] І ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНОМІРНОСТІ ЯК ІМПЕРАТИВ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДЯНОСТІ	
Добролюбська Юлія Андріївна	71
ПОБУДОВА ТА ПОДІЛ ЧАСУ: ПЕРІОДИЗАЦІЯ ТА ХРОНОЛОГІЯ МАСАЮКІ САТО	
Йорж Руслан Анатолійович	74
ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ ПРО ДУХ, ДУШУ І СВІДОМІСТЬ	
Карастан Сергій Костянтинівич	81
ЦІННІСНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК	
Кириченко Данієль, Атаманюк Зоя Миколаївна	82
ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ПОНЯТТЯ “ЗАКОН”	
Козленко Павло Юхимович	84
КОНЦЕПІЯ МОРАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ВПЛИВ ТЕОРІЇ ДЖОНА ЛОККА НА СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО	
Крохмаль Олександр Миколайович, Лісєнко Олена Василівна,	87
КОНЦЕПТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКО-РЕФЛЕКСИВНЕ ОСМИСЛЕННЯ	
Наумкіна Світлана Михайлівна, Ляшенко Софія Едуардівна	90
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОСТОРУ	
Поплавська Тетяна Миколаївна, Барков Степан	92
ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ І ТРАДИЦІЙ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА	
Рапацька Наталя, Нехай В.А.	94
РОЗРОБКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ІВЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ (НА ПРИКЛАДІ ГОРОДНЯНСЬКОГО МІСЬКОГО БУДИНКУ КУЛЬТУРИ)	
Світлицька Віолета, Петінова Оксана	96
СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ ЖІНКИ ДОБИ МЕТАМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛАХ ПРОВЕДЕНОГО СОЦІОЛОГІЧНОГО	